

Konya'da Bir Garip Operasyon!

Av. Mustafa Doğan İnal

2007 yılının başında Konya Emniyet Müdür-lüğü, el-Kaide Türkiye örgütlenmesine karşı büyük bir operasyon yaptığını ve 50 örgüt üyesini gözaltına aldığını açıklamıştı. 29 Ocak'ta Konya merkezli başlatılan ve İstanbul, Mardin, İzmir illerini kapsayan 'Şifre' adlı eş zamanlı operasyonda el-Kaide hücrelerine yönelik çok önemli belge ve bilgilere ulaşıldığı iddia edilmişti.

Operasyon, gazetelerin manşetlerine bomba gibi düşmüştü. İddialar arasında neler yoktu ki? Savcılık iddianamesinde yer almamasına rağmen gazetelerde "operasyonda militanlar üzerinde telsiz yakalandığı ve bu telsizlerin başbakanlık koruma polislerinin frekansına ayarlandığı, başbakana karşı suikast hazırlığı içinde bulunduğu" yazılıyordu. Gözaltına alınan şahıslardan Memiş Arlı'nın evinde çocukları için hazırladığı tahtada yazılı Arapça harfler tehlikeli örgütsel doküman olarak lanse ediliyor, televizyonlara "El-Kaide militanlarının hücre evleri ve el-Kaide'nin gizli medreseleri!" şeklinde yansıyor.

Savcılık iddianamesine de yansıdığı biçimde "yakalanan şahısların İstanbul'da 15-20 Kasım 2003 tarihinde gerçekleştirilen eylemlerin bir benzerini gerçekleştirmek üzere oldukları ve eylemi gerçekleştirecek kişilerin cihad bölgeleri olarak adlandırılan Çeçenistan, Afganistan, Bosna, Irak gibi ülkelerde askeri ve dini eğitim aldıkları, eylemleri el-Kaide'nin üst düzey mensuplarının yönlendirmesiyle gerçekleştireceklerinin anlaşıldığı, alınan istihbari bilgilere göre şüphelilerin Ebu Hani, Abdurrahman, Ali, Mahmut kod isimleriyle tanınan bir kişinin liderliğinde Konya merkezli olarak faaliyet yürüten bir

grup oldukları" hemen hemen tüm yazılı ve görsel basında yer almış, sadece iddia niteliğinde olan bu suçlamalar sanki gerçekmiş ve mahkeme kararıymış gibi kamuoyuna ilan edilmişti. Operasyon tüm aşamalarıyla medyaya sızdırılmış ve yargı sürecinden önce gözaltına alınanlar sanki suçüstü yakalanmış bir fail gibi kamuoyuna teşhir edilmişti.

Bu yargısız infaz neticesi olabilecekler hiç düşünülmemiş ve adeta bir linç operasyonu başlatılmıştı. Gerçekten söz konusu örgütün ciddi ve büyük bir eylem yapacağı istihbaratı elde edildiyse, neden bu eylem konu spesifik bir hedef, eylem için gerekli teçhizat ve de sair deliller elde edilememişti? Acaba böyle bir eylemin olabileceği iddiası da sadece bir kurgudan mı ibaretti? Asıl amaçlanan başka şeyler miydi? Sanıkların ev ve işyerlerinde yapılan aramalarda, suç konu hiçbir silah ve patlayıcı madde veya bomba yapımı için gerekli herhangi bir madde bulunmamıştı. Ortak gaye için irade birliği içinde olan ve sürekli değişken eylemlerde bulunan bir topluluk da yoktu. Zira gözaltına İstanbul Anadolu yakasından alınan grup ile Avrupa yakasından alınan grup dahi birbirini tanımıyordu. Bu durum ortada bir örgütün varlığının olmadığını, sanıkların herhangi bir örgüt ile bağlantılarının net olarak ortaya konulamadığını, büyük bir istihbarat çalışması görüntüsü verilmesine rağmen iddiaları kanıtlayacak ciddi bir delil bulunmadığı gerçeğini gösteriyordu. "Ele geçirilenler" herkesin her yerden kolayca elde edebileceği birkaç CD ve birkaç kitaptan başka bir şey değildi. Aslında operasyonun içi o kadar boştu ki, operasyonu düzenleyen polisler bile daha sonra "Bizim amacımız deşifre etmektir." diyeceklerdi.

Bu operasyonun yapıldığı tarihte medya geçmiş örneklerde olduğu gibi sanki tek elden yönetiliyordu. Hızlı bir şekilde ve yoğun olarak aynı konu işleniyor, tüm yazılı ve görsel basın aynı ağızdan konuşuyordu. O günlerde bir gazete "Al el-Kaideyi ver PKK'yı" manşetiyle ABD'ye sesleniyordu. Nitekim o sıralarda Başbakan Tayip Erdoğan Amerika yolcusuydu. Amaç ABD'ye kuvvetli bir elle mi gitmekti yoksa? Yoksa Hrant Dink'in öldürülmesi sonucu Trabzon, Samsun ve İstanbul polisinin üzerindeki ağır kamuoyu baskısını mı dağıtmaktı? Belki de asıl neden o günlerde ısrarla Kocaeli Emniyet Müdürlüğü'ne talip olan o günün Konya Emniyet Müdürü'nün istediği yere atanabilmesi için bir üstün başarı arayışıydı. Sebep ne olursa olsun, şüphelerle ve karanlık noktalarla dolu bir operasyondur bu.

Operasyonda şahısların hepsi kendi evlerinden gözaltına alınmışlardı. Bu kadar tehlikeli bir örgütün üyesi olan şahıslar nedense sabit adresli işlerde çalışıyor ve kendi evlerinde yaşıyorlardı. Sabahın erken saatlerinde evlere gelen timler kapıları kırıp içeri giriyorlar ve yere yatırdıkları şahısların ellerini kelepçeledikten sonra uzunca bir süre yerde bekletiyorlardı. Daha sonra savcılık ve mahkemedeki ifadelerinde gözaltına alınan tüm şahıslar uğradıkları kötü muamele ve psikolojik baskıları ayrıntılı biçimde anlatmışlardır. Yapılan baskınlar sırasında ev aramaları ve gözaltına alma kararını soran sanıklara, polisler ne kimliklerini göstermişler ne de bir açıklama yapmışlardır. Arama yaparken yasalara uymamış, evde muhtar ya da komşulardan birini hazır bulundurmamış, sorulan sorulara da ağır küfürlerle karşılık vermişlerdir. Evlerden delil olarak almak istedikleri eşyaları aldıktan sonra komşu ya da muhtarı çağırıp tutanaklara imza attırmışlardır.

Mahkemede sanıkların yazılı ifadelerine de yansıdığı biçimde; evlerden alınan CD ve kitapların ayrıntılı listeleri tutanaklara yazılmamış, örneğin "123 adet CD alınmıştır." diye tutanak tutulmuş. CD'lerin ne olduğu ve niteliği belirtilmemiştir. İstismara çok açık bu ve bunun gibi evlerden alınan bilgisayar hard diskleri ve yasak yayın olduğu iddia edilen kitaplara ayrıntıları belirtilmeden topluca 'delil' olarak el konulmuştu. Daha sonra sanıkların eşyaları arasında olmayan kitaplar ve CD'ler sanıkların eşyaları arasına ekleniyor. Sanıklar gözaltına alındıktan sonraki süreçteki yaşadıkları hukuk dışı bu durumu ayrıntılı biçimde mahkemedeki ifadelerinde anlatmışlardır.

Konya polisi evlerden topladığı CD, kitap, hard disk, cep telefonları ve diğer eşyaların deşifre ve çözümlerini çıkartmış, yaklaşık olarak 3000 sayfalık bir dosya oluşturmuştu. Polis, gözaltına aldığı şahısların örgüt üyeliğine bu belgeleri delil olarak göstermiş ve sanıkların birbiri ile irtibatlı olduklarını ve bir eylem hazırlığında olduklarını ispatlamaya çalışmıştı. İspat etmeye çalışma nedeni ise bu şahısların çoğunun birbirini tanımamasıydı. Çoğu birbirini ilk defa Konya Emniyet Müdürlüğü'nde görmüştü. İddianamede örgüt üyelerinin gizlilik içinde hareket ettiği, telefonları başkalarının adına kayıtlı olduğu ve şifreleme işlerinde uzman oldukları iddiası ile bir gizem yaratılarak örgüt bağlantısı kurulmaya çalışılmıştı. Bu iddia kendi kendini çürütmüştür. Zira polis fezlekelerinde telefonların hemen hemen hepsinin sanıkların kendi adına kayıtlı olduğu görülmüştü. Örgütün hiyerarşik bir yapıda olduğu ve birbirleriyle irtibatlı oldukları iddiasını ispatlamak bu açıdan polis tarafından önemsenmiştir. Onun için sanıklardan alınan telefonların, teknik dinleme kayıtları alınmış fakat sanıkların birbiri ile konuşma kayıtlarının olmadığı görülmüştür. Telefon defterleri incelenmiş ve bazı sanıkların telefonlarında diğer sanıkların telefonlarının kayıtlı olduğu delil olarak yazılmıştır. Ama belgeler incelendiğinde görülmüştür ki bir sanığın telefon kayıtlarında annem, babam, eniştem diye kayıtlı olan numaralar, bu sanığın hiç tanımadığı bir diğer sanığa ait olduğu söylenen telefon defteri kayıtlarında da annem, babam, eniştem şeklinde kayıtlıdır. Bu durum mahkemede dile getirilmiş ve polisin şahıslar arasında irtibat kurmaya çalışırken nasıl bir komplo hazırladığını gözler önüne sermiştir. Aslında operasyonun her aşaması ciddi acemiliklerle doludur. Yine sanıklardan Muharrem Gökgöz mahkemedeki ifadesinde, gözaltına alındıkları esnada bilgisayara bayan bir polis tarafından taşınabilir bir bellek takıldığını ve bir şeyler yüklendiğini söylemiştir. Muharrem Gökgöz daha sonra bilgisayar hard diskinin inceleme sonucu dökümlerini gördüğünde bunu daha net anladığını zira kendi hard diskinde kayıtlı olmayan bomba yapımını gösterir bir belge bulunduğunu belirtmiştir. Yine polis teknik takip yaptığı ve sanıklardan İstanbul'da ikamet eden Mustafa Kavak ile Konya'dan İstanbul'a gelen Ali Bahtiyar'ın Fatih Camii avlusunda buluştuklarını iddia etmektedir. Söz konusu iki sanık birbirlerini tanımadıklarını, o gün tesadüfen cami avlusunda tanıştıklarını

belirtmişlerdir. Polis, bu görüntüyü mahkeme kararı olmadan almış ama buna rağmen yasal delilmiş gibi dosyaya koymuştur. Ortada buna benzer hukuk dışı çokça örnek vardır ve bu durum sanıklar ve sanık müdafileri tarafından ayrıntılı olarak mahkemede dile getirilmiştir.

50 sanık, emniyetteki 3 günlük gözaltından sonra 2 Şubat'ta yaklaşık 3000 sayfa belge ile birlikte tutuklanma talebiyle nöbetçi mahkemeye sevk edilmişlerdir. Nöbetçi mahkeme bu kadar kalın bir dosyayı ne kadar sürede nasıl inceledi bilemiyoruz ama aynı gün içinde sanıklar sorguya alınmış, konunun da 'hassaslığı' gözetilerek 37 kişi hakkında tutuklama kararı verilmiştir.

Konya'daki tutuklama kararının verildiği sorgulamada sanıklardan Muharrem Gökgöz şahit olduğu olayı, daha sonra Adana'da görülen ve tüm sanıkların tahliye olduğu ilk duruşmada şöyle anlatmıştır: "Konya'da nöbetçi mahkemeye yeni çıkmıştık ve hakim karşısındaydık. Hakim sorgulamaya devam ediyordu. Herhangi bir tutuklama kararı da açıklanmış değildi. En arka sıradaydım, hemen yanımda bizi adliyeye getiren polislerin amiri telefonda: 'Hazırlayın arabaları, hepsi tutuklandı, cezaevine götürüceziz!' dedi." Bu ifade dahi başlı başına operasyonun nasıl bir kurgu ile yapıldığının çok açık göstergesiydi.

Tutuklananlar hakkındaki iddialar gerçekten ilginçti. İlginç olması ile birlikte çok da tutarsızdı. Genel iddialardan biri şuydu: "Örgütün düzenlemiş olduğu ders ve toplantılara katıldığı, dini sohbetler yapmak için bir araya geldikleri görülmüştür." Bu durum gerçekten ilginçti. Zira bu toplantıların içeriğinin ne olduğu, nelerin konuşulduğu veya niteliği hakkında spesifik bir bilgi vermiyordu. İddia çok geldi: "Örgüt toplantısı, dini sohbet!"

Polisin kafasında kurguladığı bu örgütü tanımak biraz güçtü. Polis, sanıkları el-Kaide bağlantılı olarak örgüt üyesi oldukları ve eylem yapacakları iddiasıyla gözaltına almıştı. Tutuklanan sanıklar hakkındaki iddialara bakıldığında ise tersi bir durum söz konusuydu. Mesela Mustafa Göbel İran'da okuyordu. Yine Mustafa Kavak'ın evinde yapılan aramada ele geçirilen ve 1984 yılında yasaklanan *İran Devrimi* isimli kitap suç delili olarak dosyaya konulmuştu. Halbuki Sünni el-Kaide örgütü ile Şii İran arasında bir çatışma söz konusuydu. Şii olan birinin nasıl el-

Kaide üyesi olacağı hususu gerçekten havada kalıyordu. Yine tutuklanan iki kardeş Haluk Kurar ve Hakan Namık Kurar'ın evlerinde yapılan aramalarda sadece Hizbu't-Tahrir örgütü bildirisi ele geçirilmişti. Aleyhlerinde başkaca bir delil yoktu. "Ele geçirilen" bildiri ise sadece 1 adet idi. Bu da ayrı bir çelişkiydi. Bunun gibi örnekler neredeyse tüm dosyayı oluşturuyordu.

Tutuklama kararından sonra dosya, CMK 250. madde kapsamındaki suçlara bakmakla görevli olan Adana 8. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderildi. İddianame 15 Haziran 2007 tarihinde hazırlanmış ve ilk duruşma tarihi 5 Ekim 2007 olarak belirlenmişti. Yani sanıklar tam 250 gün mahkemeye çıkarılmadan tutuklu olarak bekletilmişlerdi. İlk duruşmada sanık avukatlarının da belirttiği gibi tutuklama infaza dönüşmüştü. Hazırlanan iddianamede, polisin oluşturduğu binlerce sayfalık raporda yer alan birçok iddia ise yer almamıştır. Bu durum polisin belge diye ortaya koyduğu birçok iddianın aslında boş ve gerçeklikten uzak, maddi temeli olmayan iddialar olduğunu göstermektedir. Bunların en başında ise basında günlerce işlenen başbakana suikast hazırlığı içinde bulunduğu iddiası gelmektedir.

5 Ekim'de görülen davaya 38'i tutuklu, 9 tutuksuz 47 sanık ve 12 sanık avukatı katıldı. 250 gün sonra mahkemeye çıkarılan sanıklar polisin kafasındaki kurguladığı ve delillerden yoksun yürütülen bu operasyon neticesinde uğradıkları zararları ve çektikleri sıkıntıları ayrıntılı biçimde anlatmışlardır. Kişinin mensup olduğu ideoloji veya inancın, o kişinin terörist olduğunu göstermeyeceğini dile getirmişler ve tüm iddiaları reddetmişlerdir. Sanıklar, savunmalarında önemli detaylara da dikkat çektiler. Örneğin sanıklardan biri evlendiği gece gözaltına alınmıştı. 13 yaşındaki Bilal Buğdaycı ise, İbrahim Gertel isimli kişiye çektiği mesajdan dolayı Gertel ile birlikte yargılanıyordu.

Polisin kurguladığı birçok iddia karşısında 15 saat süren duruşma sonucu bütün sanıklar tahliye edildi. Bu kadar ciddi bir suç ile suçlanan (TCK 214/2 ve 3713. yasanın 5. maddesi, terör örgütüne üye olmak) ve basın tarafından linçe uğrayan bu insanlar 250 gün boyunca dertlerini kimseye anlatamadılar. Dertlerini anlatabildikleri ilk duruşmada ise tahliye oldular.

